

Blockchain a autorské právo

Abstrakt

Smyslem a účelem této diplomové práce je seznámit se s fenoménem technologie blockchain a některými způsoby jejího uplatnění na poli autorského práva. Zejména se práce zaměřuje na oblast databází, NFT a Smart Contracts a jejich promítnutí do stávajícího, zejména českého právního řádu.

V první kapitole autorka práce definuje technologii blockchain a popisuje základní pojmy, kterými jsou uzel, blok, hash, transakce, peer-to-peer síť, proof of work. Dále tato kapitola vysvětluje, jak blockchain funguje a popisuje klíčové znaky technologie. Čtenář se dozví také o třech druzích blockchainu. A nakonec se věnuje otázce etiky a ochrany soukromí.

Co se další kapitoly o autorském právu týká, tato shrnuje základy tohoto právního odvětví, které podléhá rychlému vývoji nových technologií. Důležitou částí této diplomové práce je podkapitola o majetkových právech autorských, kde zvláštní pozornost je zaměřena na digitální rozmnoženiny.

Střední kapitoly se zabývají Smart Contracts, blockchainem a kolektivní správou autorských děl a NFT. Smart Contracts mají potenciál zjednodušit a uživatelsky příjemnit uzavírání smluv. Je tomu tak rovněž v oblasti autorského práva, a to například automatickým stržením autorských poplatků za užití díla. To představuje také potenciál pro změnu kolektivní správy autorských děl. NFT, tedy nezaměnitelné tokeny, budí velkou škálu emocí, ale je třeba si uvědomit, že jejich pořízení s sebou může nést i mnoho výhod. Nabyvatel NFT tedy nenabude pouhý odkaz na obrázek, ale dle konkrétního případu například i práva různého typu.

V závěrečné části práce rozebírá, zda lze blockchain považovat za databázi pro účely ochrany zvláštním právem pořizovatele databáze nebo dokonce za autorské dílo. První druh ochrany dle autorky práce na blockchain dopadá, autorským dílem může být ale blockchain považován jen stěží.

Autorka práce provedla přehled legislativního ukotvení technologie blockchain v oblasti práva autorského. Současný stav právní úpravy je však zjevně nedostatečný, a autorka práce proto konstatuje, že by se zákonodárci měli zabývat minimálně doplněním právní úpravy v této oblasti a za přispění judikatury soudů pomoci odpovědět na otázku, zda je použití technologie blockchain v oblasti autorského práva správnou cestou či nikoliv.

Klíčová slova: blockchain, autorské právo, databáze